

Farmaceutická péče - správná dispenzace

Dispenzační minimum

1. Komu je přípravek určen
2. Mechanismus účinku léčiva
3. Přesné dávkování
4. Přesná doba užívání (ráno/večer; před/po jídle...)
5. Časté a relevantní nežádoucí účinky
6. Důležitá upozornění (interakce, opalování...)
7. Stanovení doby léčby

1. Komu je přípravek určen

- Pro kojence
- Pro malé děti
- Pro těhotnou ženu
- Pro kojící ženu
- Pro staršího člověka (nad 60 let)

2. Mechanismus účinku léčiv

- Zdůraznit důležité údaje, ale nezahltit pacienta
- Upozornit na výdej přípravků, které pacient neužívá pravidelně (ATB, expektorancia, léky proti bolesti, léky užívané před vyšetřením (Fortrans plv.sol.) atd.
- Přizpůsobit informaci pacientovu chápání (např. místo myorelaxancia - lék na uvolnění svalové bolesti)
- Zjednodušeně pacientovi vysvětlit jak dané léčivo funguje, pokud to má nějaký vliv (diuretika – lék na snížení tlaku - ale zvýšená tvorba moči - častější močení...

3. Přesné dávkování

- u ATB vždy časový údaj (ne 3x denně, ale v 8 hodinových intervalech)
- důležité např. u imunostimulancií (specifická dávkovací schémata)
- vždy určit přesné dávkování a v konkrétních jednotkách (ne 2x denně odměrku, ale ráno a večer 5ml)

4. Přesná doba užívání

- specifikovat dobu užívání (ne pouze 1 tbl. denně, ale 1x denně vždy večer – statiny, sedativa)
- upozornit vždy na vztah k potravě, pokud ovlivňuje účinnost či vstřebávání (ATB, bisfosfonáty, imunostimulancia, NSAIDs....)
- vysvětlit jaký má důsledek případné vynechání jedné dávky léčiva (antikoncepce, inzulín)

5. Časté a relevantní nežádoucí účinky

- vybrat ty nežádoucí účinky, které se vztahují ke konkrétnímu pacientovi a mohou se u něj vyskytnout (u žen v produktivním věku upozornit na interakci ATB – hormonální antikoncepce; u pracujících na únavu po myorelaxancích...)
- zbytečně pacienta nevystrašit (v SPC či příbalovém letáku je vždy uvedeno spousta NÚ, s rozvahou vybírat ty na něž pacienta upozorníme)
- zdůraznit, které se vyskytují velmi často či mohou mít vážné následky

6. Důležitá upozornění

- upozornit pacienta na možné interakce s dalšími léčivými
- upozornit na fotosenzitivní léčiva + možnosti fotoprotekce
- upozornit na rychlost nástupu účinku (zolpidem do 15-30 minut)
- upozornit na možné interakce s konkrétními potravinami (vitamin K – warfarin; železo – černý čaj...)

7. Stanovení doby léčby

- upozornit, která léčiva se nesmí náhle vysadit (antikoagulancia, antiepileptika...) nebo naopak se mají používat při akutních stavech a ne dlouhodobě (analgetika, hypnotika...)
- za jak dlouho lze očekávat nástup účinku (ATB, antidepressiva...)
- za jak dlouho se projeví/zmizí některé nežádoucí účinky

